

Brüssel, 2. juuni 2023
(OR. en)

9749/23

Institutsioonidevahelised
dokumendid:
2022/0407(CNS)
2022/0409(CNS)
2022/0410(NLE)

FISC 100
ECOFIN 466

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Algatuse „Käibemaks digiajastul“ õigusaktide pakett – Poliitiline mõttevahetus

Nõukogu 16. juuni 2023. aasta istungil (majandus- ja rahandusküsimused) toimuva poliitilise mõttevahetuse suunamiseks koostas eesistujariik märkuse koos küsimustega, mis on esitatud alljärgnevas lisas.

Alaliste esindajate komiteel palutakse eesistujariigi koostatud märkus ja küsimused teadmiseks võtta ning edastada need ülalnimetatud poliitiliseks mõttevahetuseks nõukogule.

Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogul palutakse pidada eesistujariigi koostatud küsimuste põhjal poliitiline mõttevahetus.

KÄIBEMAKS DIGIAJASTUL**Eesistujariigi märkus****I. SISSEJUHATUS**

1. Komisjon esitas 8. detsembril 2022 õigusaktide paketi teemal „Käibemaks digiajastul“, mis sisaldab kolme seadusandlikku ettepanekut:
 - ettepanek nõukogu direktiivi kohta, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ digiajastu käibemaksueeskirjade osas (nn muutmisdirektiiv)¹;
 - ettepanek nõukogu määruse kohta, millega muudetakse määrust (EL) nr 904/2010 digiajastuks vajaliku käibemaksualase halduskoostöö korra osas (nn muutmismäärus),² ning
 - ettepanek nõukogu rakendusmääruse kohta, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 282/2011 teatavate käibemaksukordadega seoses nõutava teabe osas (nn rakendusmääruse muutmise määrus)³.
2. Nimetatud kolme ettepaneku eesmärgid on järgmised:
 - a) nende abil püütakse ajakohastada käibemaksu aruandluskohustusi, nähes ette sellise teabe standardimise, mille maksukohustuslased peavad iga tehingu kohta esitama, ning nähes piiriüleste tehingute puhul ette e-arveldamise kasutamise, millega toetatakse maksupettustevastast võitlust (digitaalse aruandluse nõuded);
 - b) nende abil püütakse lahendada platvormimajanduse probleeme, suurendades platvormide rolli käibemaksu kogumisel, kui need vahendavad lühiajalise majutuse või reisijateveo teenuste osutamist (platvormimajandus), ning

¹ Dok 15841/22.

² Dok 15842/22.

³ Dok 15843/22.

- c) nende abil püütakse vähendada vajadust registreerida end käibemaksukohustuslasena mitmes ELi liikmesriigis, täiustades ja laiendades olemasolevaid ühe akna süsteeme ja pöördmaksustamise mehhanisme (ühtne käibemaksukohustuslasena registreerimine).

3. Euroopa Andmekaitseinspektor esitas ettepanekute kohta oma arvamuse 3. märtsil 2023⁴. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee esitas ettepanekute kohta oma arvamuse 27. aprillil 2023⁵. Euroopa Parlamendiga konsulteeriti, kuid parlament ei ole oma arvamust ettepanekute kohta veel esitanud.

II. TÖÖ NÕUKOGU ETTEVALMISTAVATES ORGANITES

4. Komisjon tutvustas oma ettepanekuid Tšehhi eesistumise ajal 12. detsembril 2022 maksuküsimuste töörühmas, kus need pälvisid delegatsioonide laialdase toetuse.
5. Pärast maksuküsimuste töörühma koosolekuid, kus toimus ulatuslik arvamuste vahetus komisjoni kavandatud eesmärkide ja suundade üle, et suunata nende ettepanekute edasist käsitlemist maksuküsimuste töörühmas, alustas eesistujariik Rootsi põhjalikke arutelusid iga allpool esitatud tegevussuuna üle.

a) Digitaalse aruandluse nõuded

6. Komisjon teeb ettepaneku võtta ELi-siseste tehingute jaoks 2028. aastal kasutusele täielikult digitaliseeritud kohustuslik tehingupõhine aruandlussüsteem. Selle toetamiseks peaksid liikmesriigid minema üle e-arveldamisele, millest saaks arvete väljastamise vaikemeetod ja mis põhineks Euroopa standardil. Aruandluse ja kontrolli võimaldamiseks edastatakse e-arvetest välja võetud ELi-siseste tehingute andmed ELi andmebaasi (keskne elektrooniline käibemaksuteabe vahetamise süsteem ehk „keskne VIES“). Liikmesriikidel oleks võimalik liikuda ka riigisiseste tehingute digitaalse aruandlussüsteemi suunas.

⁴ Dok 7071/23.

⁵ „Käibemaks digitaalajastul“, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee aramus, dok ECO/606, <https://webapi2016.eesc.europa.eu/v1/documents/EESC-2022-06315-00-00-AC-TRA-ET.docx/content>

7. Ettepanekutes esitatud digitaalse aruandluse nõudeid selgitati mitmel maksuküsimuste töörühma koosolekul. Delegatsioonid võtsid aja, et jõuda selgemale arusaamale kavandatavate süsteemide teatavatest põhimõistetest, nagu struktureeritud e-arved, arvete esitamise Euroopa standard, mida kasutatakse riigihangete puhul direktiivi 2014/55/EL⁶ alusel, ning arvete kontrollimine ja heakskiitmine. Samuti uurisid nad, kuidas kavandatav keskne VIES toimib ning milline on selle mõju andmete jagamisele ja kaitsele.
8. Maksuküsimuste töörühm analüüsis, kuidas nimetatud mõisted ja menetlused konkreetsete seadusandlike ettepanekute ehk muutmisdirektiivi ja -määruse tekstis kajastuvad. Palju küsimusi esitati uue süsteemi rakendamise tähtaegade kohta ning täpsemalt uuriti, kas nende puhul jääb IT-süsteemide kohandamiseks piisavalt aega.
9. Küsimustes, mis puudutavad e-arveldamisel põhineva ELi-sisese digitaalse aruandlussüsteemi loomist ning vajadust näha ette vabatahtliku riigisisese aruandlussüsteemi raamistik, valitseb laialdane üksmeel, kuid e-arveldamise ja digitaalse aruandluse täpse korra osas tuleb tööd jätkata.
10. Maksuküsimuste töörühmas toimunud arutelude põhjal esitas eesistujariik uue süsteemi kõige olulisemate aspektide, s.t e-arvete ja digitaalse aruandluse nõuete kohta kompromissteksti.

b) Platvormimajandus

11. Algatuse „Käibemaks digiajastul“ ettepanekute eesmärk on tagada, et platvormimajanduse maksustamist käsitletakse ühtsel ja lihtsustatud viisil, ning luua traditsioonilistele lühiajalise majutuse ja reisijateveo teenuste osutajatele ning platvormide kaudu tegutsevatele teenuseosutajatele käibemaksu osas võrdsed tingimused. Selle saavutamiseks teeb komisjon ettepaneku võtta viimati nimetatud teenuste puhul kasutusele „eeldatava teenuseosutaja“ mudeli. Lühidalt tähendab see, et kui teenuseosutaja, kes tegutseb platvormi kaudu, ei nõua käibemaksu (näiteks seetõttu, et ta on maksust vabastatud väikeettevõtja), arvestab teenuselt käibemaksu platvorm.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/55/EL, mis käsitleb e-arveldamist riigihangete puhul (ELT L 133, 6.5.2014, lk 1).

12. Maksuküsimuste töörühma koosolekul, kus paketi nende ettepanekutega tegeleti, oli delegatsioonidel võimalik meetmete võtmise põhjuste ja „eeldatava teenuseosutaja“ mudeli kasutuselevõtu argumente põhjalikumalt uurida. Kõnealuseid õigusakte, sealhulgas lühiajalise majutuse määratlust ja selle mõju käibemaksudirektiivi muudele sätetele, analüüsiti põhjalikult.
13. Võttes arvesse delegatsioonide märkusi, esitas eesistujariik Rootsi muutmisdirektiivi ja rakendusmääruse muutmise määruse nende artiklite kohta, mis käsitlevad platvormimajandust, kompromissteksti, lihtsustades ja piirates eeldatava teenuseosutaja sätte kohaldamisala ning muutes lühiajalise majutuse määratlust. Delegatsioonid pidasid teksti üldiselt tervitatavaks, nähes seda kui edasise töö tugevat alust, kuid on vaja teha veel tööd selles osas, mis puudutab lühiajalise majutuse ühtlustatud määratluse üksikasju ning vajalikkust ja kohaldamisala.

c) Ühtne käibemaksukohustuslasena registreerimine

14. Mis puudutab kolmandat eesmärki, siis sisaldavad kõnealused komisjoni ettepanekud viimastel aastatel e-kaubanduse käibemaksupaketi raames kasutusele võetud süsteemi mitmeid parandusi ning mitut uut elementi, mis vähendaksid toiminguid, mille puhul on vaja käibemaksukohustuslasena registreerida mitmes liikmesriigis.
15. Maksuküsimuste töörühma koosolekul uuriti nii parandusi kui ka uusi elemente valdkond valdkonna haaval. Üldiselt hindasid delegatsioonid kavandatud parandusi üsna positiivselt ja enamik uusi elemente pälvis laialdase heakskiidu. Samas tekkis ka mõningaid mureküsimusi.
16. Täpsemalt arutati järgmisi teemasid:
- ELi käibemaksu nn ühe akna süsteemi laienemine riigisisestele ettevõtjalt tarbijale suunatud tarnetele on küsimus, mille puhul võib arvestada suure toetusega;
 - üldise heakskiidu sai oma kaupade üleandmist käsitleva mooduli lisamine sellesse ühe akna süsteemi;
 - enamik delegatsioone toetas (tingimusel et tehakse teatavaid muudatusi) ettevõtjatevaheliste kaubatarnete ja teenuste osutamise kohustuslikku pöördmaksustamist olukordades, kus tarnija ei ole käibemaksukohustuslasena asutatud liikmesriigis, kus käibemaks tasumisele kuulub;

- kahtluse alla seati suutlikkus jõustada kohustuslik impordi ühe akna süsteem elektrooniliste liideste puhul ning seda tuleb vaadelda liidu tolliseadustiku kavandatud muudatuste kontekstis, ning
- paljud liikmesriigid esitasid vastuväiteid selles osas, mis puudutab eeldatava teenuseosutaja sätte kohaldamisala laiendamist teatavates olukordades.

17. Tuginedes eespool nimetatud teemadega seotud eri ettepanekute artiklite põhjalikule läbivaatamisele, esitas eesistujariik nende artiklite kohta kompromissteksti, et võtta arvesse delegatsioonide muresid ja ettepanekuid. Delegatsioonid pidasid seda teksti sammuks õiges suunas.

III. KÜSIMUSED MINISTRITELE

18. Et nende oluliste ettepanekutega jõudsalt edasi minna, soovib eesistujariik – võttes teadmiseks veel ees seisva suure tehnilise töö ning kehtivad reservatsioonid – küsida mõnes põhiküsimuses poliitilisi suuniseid. Seetõttu palutakse majandus- ja rahandusküsimuste nõukogus kogunevatel ministritel eesseisva töö tarbeks väljendada oma seisukohta järgmistes küsimustes.

- 1) *Kas seoses üleminekuga uutele tehnoloogiatele, nagu e-arveldamine ja digitaalne aruandlus, sealhulgas maksupettuste vastases võitluses, on ministrid ühel meelel, et vaja on tegeleda siseturu killustatusega ja luua ELi-siseste ja riigisiseste tehingute puhul e-arveldamisel põhinev järjepidev aruandlusraamistik?*
- 2) *Kas ministrid nõustuvad, et platvormidel peaks olema suurem roll käibemaksu kogumisel lühiajalise majutuse ja reisijateveo sektoris, et tagada lihtsus, õigusaktide parem järgimine ja võrdsed tingimused?*
- 3) *Kas ministrid on nõus, et ühe akna kontseptsiooni ja pöördmaksustamise mehhanismi tuleks tõhustada, et vähendada siseturul tegutsevate ettevõtjate vajadust mitmekordse käibemaksukohustuslasena registreerimise järele?*